

Sygn. akt I ACa 889/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 marca 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Piotr Wójtowicz
Sędziowie :	SA Joanna Naczyńska SO del. Lucyna Morys-Magiera (spr.)
Protokolant :	Agnieszka Szymocha

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2019 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. (...)
w B.

przeciwko K. D.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 25 kwietnia 2018 r., sygn. akt II C 201/16,

1) zmienia zaskarżony wyrok:

a) w punkcie 2. o tyle, że zasądzoną od pozwanego na rzecz powódki
w punkcie 1. kwotę podwyższa do 42310,81 (czterdziestu dwóch tysięcy trzystu dziesięciu i 81/100) złotych,

b) w punkcie 3. o tyle, że zasądzoną od pozwanego na rzecz powódki kwotę podwyższa do 3508,02 (trzech tysięcy pięciuset ośmiu i 2/100) złotych;

2) zasądza od pozwanego na rzecz powódki 1660 (tysiąc sześćset sześćdziesiąt) złotych z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO del. Lucyna Morys-Magiera	SSA Piotr Wójtowicz	SSA Joanna Naczyńska
-------------------------------	---------------------	----------------------

UZASADNIENIE

Powódka Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. (...) w B. domagała się od pozwanego K. D. zapłaty 76000zł wraz z odsetkami ustawowymi od 16 stycznia 2016r., a także o zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu. W piśmie procesowym z 30 marca 2018r. ograniczyła powództwo do 44909,08zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 16 stycznia 2016 r., cofając część pozwu bez zrzeczenia się roszczenia, na co nie wyraził zgody przeciwnik. Zmiana powództwa została oceniona jako bezskuteczna. Powódka wskazała, iż 16 listopada 2010r. zawarła z pozwanym umowę o wykonanie remontu dachu za wynagrodzeniem ryczałtowym 158000zł, przy czym podczas wykonywania remontu stwierdzono potrzebę wykonania dalszych prac, w następstwie czego zawarto aneks zwiększający zakres prac i ich koszt. Zdaniem powódki pozwany nie wykonał powyższej umowy w przeważającej części, a zakres prac, który wykonał dotknięty jest wadami dyskwalifikującymi te prace w całości. Wskazała, że zapłaciła pozwanemu z tytułu wskazanej umowy wraz z aneksem nr (...), łącznie kwotę 181673zł, w ocenie powódki – bezzasadnie. Roszczenie odszkodowawcze oparto o art. 471 kc oraz dodatkowo o przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu. Zakwestionowała ważność umowy z dnia 16 listopada 2010r., podając, iż do dnia 30 marca 2012 r. nie miała zarządu, a podpisujący w jej imieniu umowę ZGM nie miał upoważnienia powódki.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych. Podniósł zarzut przedawnienia, wskazując, iż umowa została zrealizowana do dnia 31 marca 2011r., nadto wywodził, iż powódka nie wskazała jakie dokładnie prace wykonał nienależycie, a które nie zostały wykonane. Jego zdaniem w całości wywiązał się z objętych treścią umowy obowiązków, pozostawał w stałym kontakcie z przedstawicielami powódki, z inspektorami nadzoru i kierownikiem budowy, co odzwierciedla Dziennik budowy.

Zaskarżonym wyrokiem z 25 kwietnia 2018r. Sąd Okręgowy w Katowicach w punkcie 1. zasądził od pozwanego na rzecz powódki 36146,72zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 16 stycznia 2016r. , w punkcie 2. oddalił powództwo w pozostałej części, w punkcie 3. zasądził od pozwanego na rzecz powódki 1944,09zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w punkcie 4. nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Okręgowego w Katowicach 1501,15zł tytułem zwrotu kosztów sądowych obejmujących wydatki.

Sąd Okręgowy ustalił, iż 25 lutego 2003 r. właściciele lokali w nieruchomości położonej w B. przy ul. (...) podjęli uchwałę nr (...) w sprawie zmiany sposobu zarządzania nieruchomością wspólną, mocą której postanowiono odwołać z dniem 31 marca 2003r. dotychczasowego Zarządcę nieruchomości wspólnej, w tym udzielone mu pełnomocnictwa do reprezentowania i działania w imieniu Wspólnoty. Tego samego dnia, tj. 25 lutego 2003r. właściciele lokali podjęli uchwałę nr (...) w sprawie powierzenia zarządu nieruchomością wspólną Zakładowi Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w organizacji w B.. Zgodnie z treścią uchwały, na podstawie na art. 18 ust. 2 a ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali powierzono z dniem 1 kwietnia 2003r. zarząd nieruchomością wspólną Zakładowi Gospodarki Mieszkaniowej sp. z o.o. w organizacji w B. przy ul. (...) oraz udzielono Spółce pełnomocnictw do reprezentowania i działania w imieniu powodowej Wspólnoty, w tym do dysponowania jej rachunkiem bankowym. Obie uchwały zostały zaprotokołowane dnia 25 lutego 2003 r. przez notariusz H. T. z Kancelarii Notarialnej w B. w formie aktu notarialnego Rep. A Nr (...). Stwierdził, iż 25 marca 2010r. właściciele lokali tworzący powodową Wspólnotę podjęli uchwałę nr (...) w sprawie zatwierdzenia planu gospodarczego na rok 2010, obejmującą zadania remontowe, w tym remont dachu od strony frontowej budynku oraz częściowo prawej oficyny. W § 2 uchwały ustalono, że wykonanie uchwały powierza się zarządcy.

Ustalono ponadto, iż w latach 2007 do 2011 prace dekarские budynku Wspólnoty przy ul. (...) w B. były wykonywane przez różne podmioty, w tym przez pozwanego. Pozwany w 2007r. wykonał częściowy remont dachu oficyny prawej, a w styczniu 2008 r. awaryjnie dokonał naprawy kominków i obróbek w oficynie prawej, by w maju 2008r. wykonać częściowy remont dachu prawej strony, oraz prawej strony i oficyny i frontu, w okresie lipiec-sierpień 2009 r. wykonał częściowy remont dachu oficyny a w maju 2011 r. wymianę dachu od strony frontu i części oficyny prawej.

Także umowa z dnia 16 listopada 2010r. dotyczyła remontu dachu w części oraz w związku z zawarciem do niej aneksu wymiany elementów konstrukcyjnych. Dach budynku ma pięć połaci o łącznej powierzchni około 650 m². Na podstawie trzech umów zawartych przez powódkę z pozwanym z 13 lipca 2009 r., 16 listopada 2010 r. oraz 24 maja 2011 r. wykonany został remont około 550 m² dachu, w tym 400 m² zrealizowano w ramach umowy z 16 listopada 2010 roku.

Sąd pierwszej instancji ustalił, iż 16 listopada 2010r. powódka zawarła z pozwanym, prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą Zakład (...) K. D. z siedzibą w B. umowę o wykonanie przez pozwanego remontu części dachu budynku Wspólnoty przy ul. (...) w B., tj wymiany starego pokrycia dachowego od strony frontu i prawej oficyny. Przedmiot robót został wyszczególniony w kosztorysie ofertowym z dnia 22 lipca 2010r. Dach lewej oficyny nie był objęty umową. Zawarcie umowy poprzedzały negocjacje prowadzone w dniu 4 października 2010r. przez komisję przetargową. Zgodnie z § 3 ust. 2 umowy termin zakończenia prac ustalono na kwiecień 2011 r. Określono, że za faktyczny termin zakończenia robót uważa się datę protokolarnego odbioru końcowego robót wykonanych w terminie oznaczonym w umowie, bez zastrzeżeń co do kompletności i jakości zrealizowanych prac. W § 9 ust. 1 umowy uzgodniono, że wynagrodzenie ryczałtowe pozwanego, jako wykonawcy wynosić będzie 158.000,-zł. Na podstawie § 11 ust. 1 umowy pozwany udzielił powódce, jako zamawiającej rękojmi na wykonany przedmiot umowy poszerzając okres obowiązywania określony w art. 568 k.c. do 5 lat, licząc od dnia podpisania protokołu odbioru końcowego.

Na podstawie umowy pozwany miał wykonać remont dachu w części jego połaci zgodnie z ofertą i kosztorysem ofertowym. Umowa nie obejmowała wykonania termomodernizacji. W zakres prac wynikających z umowy z 16 listopada 2010 r. wchodziły - rozbiórka pokrycia dachu z dachówki karpiówki - 400 m², rozbiórka elementów więźb dachowych - ołączenia dachu - 400 m², ułożenie na dachu niedeskowanym folii wstępnego krycia - 400 m², przybicie kontrłat na krokwiach i wykonanie łączenia dachu - 400 m², wykonanie pokrycia dachu dachówką karpiówką układaną w koronkę - 400 m², wykonanie łączenia pod gąsior - 120 mb, ułożenie gąsiorów ceramicznych - 60 mb, uszczelnienie gąsiorów uszczelką kalenicową - 120 mb, wymiana gąsiorów początkowych - 6 szt., wymiana trójkątów gąsiorów - 3 szt., montaż kominków kamionkowych o śr. 100 mm - 8 szt., wykonanie rur wywiewnych z PCV - 6 szt.; rozbiórka łąw kominiarskich - 60 mb, wykonanie łąw kominiarskich - 60 mb, wykonanie renowacji papowego pokrycia dachu - 10 m², demontaż okienek dachowych - 8 szt., wykonanie konstrukcji pod okienka dachowe - 18,5 mb, osadzenie okien dachowych - 8 szt., wykonanie wjazdu kominiarskiego - 1 szt., rozbiórka obróbek blacharskich - 46,2 m², wykonanie obróbek blacharskich - 58,8 m², wykonanie usztywnień obróbek blacharskich kominów - 14,4 mb, demontaż rur spustowych z blachy nadającej się do użytku - 140 mb, wykonanie rur spustowych o śr.15 cm z blachy ocynkowanej - 140 mb, wymiana blaszanych rynien dachowych o śr.18 cm - 60 mb, wykonanie koszy z blachy stalowej ocynkowanej przy przejściu rynien do rur spustowych - 7 szt., wyczyszczenie wpustów - 7 szt., przemurowanie kominów cegłą klinkierową - 3,24 m³ spoinowanie murów - 19,44 m², uzupełnienie rolek z cegieł o szerokości l cegły poziomo - 28,8 mb, usunięcie gruzu z terenu budowy - 17,24 m³, wykonanie desek okapowych - 60 mb, wykonanie montażu barier śniegowych - 60 mb. W zakres umowy wchodziła wymiana części, czyli 400 m² połaci dachu.

Stwierdzono, że pozwany rozpoczął remont budynku 16 listopada 2010r. 3 lutego 2011 r. strony zawarły aneks nr (...) do umowy w związku z dodatkowym zakresem prac – pojawiła się konieczność wymiana elementów konstrukcyjnych w związku z zagrożeniem katastrofy budowlanej – złego stanu ściany szczytowej od strony ulicy (...). Strony zmieniły tym samym wysokość wynagrodzenia z 158000zł do 181673zł brutto. Na mocy zawartego aneksu do umowy pozwany był zobowiązany do wykonania: wymiany elementów konstrukcyjnych dachu w zakresie krokwi o dł. 6 m - 4 szt., wymiany elementów konstrukcyjnych dachu w zakresie krokwi narożnej lub koszowej o dł. 8 m - 1 szt., wymiany elementów konstrukcyjnych dachu w zakresie krokwi dł. 4 m - 7 szt., prostowania dachu przez lewarowanie oficyny prawej, uzupełnienia obróbek blacharskich z blachy o szer. ponad 25 cm - 12,1 m², przemurowania ścianek z cegły o grubości l cegły - 1,4 m², nabicia desek o gr. 32 mm wzmacniających krokwie = 24 mb, a także wywiezienie gruzu z

terenu budowy - 3 m³. 30 marca 2011r. dokonano komisyjnego odbioru robót wykonanych przez pozwanego. W dacie odbioru nie zostały zgłoszone żadne zastrzeżenia do wykonawcy.

Nie było kwestionowane, że pozwany wystawił z tytułu wykonania umowy w dniach 07 lutego 2011r. i 30 marca 2011r. dwie faktury na kwoty 91175,86zł i 90497,13zł, które powódka zapłaciła w całości przelewem 15 lutego 2011r. i 31 marca 2011r.

W ramach umowy z 16 listopada 2010 roku wykonano nadto rozbiórki elementów więźb dachowych - ołączenia dachu w umówionej ilości 400 m², ułożenia na dachu niedeskowanym folii wstępnego krycia w umówionej ilości 400 m², łączenia dachu na 400 m², ale nie wykonano przybicia kontrtat na krokwiach. Nadto wykonano pokrycie dachu dachówką karpiowką układaną w koronkę na 400m², łączenia pod gosiary w ilości 60 m², zamiast umówionej 120 mb, ułożono gąsiory ceramiczne w umówionej ilości 60 mb, uszczelniono gąsiory uszczelką kalenicową w ilości 60 mb, zamiast umówionej 120 mb, wymieniono trójniki gąsiorów w ilości 1 sztuka, zamiast umówionych 3 sztuk, nie wykonano montażu kominków kamionkowych o śr. 100 mm w umówionej ilości 8 sztuk, wykonano 2 sztuki rur wywiewnych z PCV zamiast umówionych 6 sztuk, wykonano rozbiórkę ław kominiarskich w ilości 60 mb, nie wykonano ław kominiarskich w umówionej ilości 60 mb, wykonano renowację papową pokrycia dachu w umówionej ilości 10 m², zdemontowano okienka dachowe w ilości 7 sztuk, a nie zdemontowano 1 sztuki, wykonano konstrukcję pod okienka dachowe w ilości 16 mb, zamiast umówionych 18,5 mb, osadzono okna dachowe w ilości 5 sztuk, zamiast 3 sztuk, wykonano wąż kominiarski w ilości 2 sztuk, wykonano rozbiórkę obróbek blacharskich w umówionej ilości 46,2 m², wykonano obróbki blacharskie w umówionej ilości 58,8 m², nie wykonano usztywnień obróbek blacharskich kominów w ilości 14,4 mb, wykonano demontaż rynien z blachy nie nadającej się do użytku w ilości 40 mb, zamiast umówionych 60 mb, wymieniono blaszane rynny dachowe o śr. 18 cm, w ilości 40 mb, zamiast umówionych 60 mb, wykonano kosze z blachy stalowej ocynkowanej przy przejściu rynien do rur spustowych w ilości 3 sztuk, zamiast umówionych 7 sztuk, przemurowano kominy cegłą klinkierową w ilości 1,96 m³, zamiast 3,24m³, wykonano spoinowanie murów -19,44 m², nie uzupełniono rolki z cegieł o szerokości 1 cegły poziomo – 28,8 mb, usunięto gruz z terenu budowy na 17,24 m³, wykonano deski okapowe w ilości 40 mb, zamiast umówionych 60 mb, wykonano montaż barier śniegowych w ilości 36 mb, zamiast umówionych 60 mb, wymieniono elementy konstrukcyjne dachu w zakresie krokwi o dł. 6 m – 4 sztuki, jednak elementy nie odpowiadają elementom kosztorysowanym – wymieniono 1,25 m³ więźby, wykonano wymiany elementów konstrukcyjnych dachu w zakresie krokwi narożnej lun koszowej o dł. 8 m – 1 szt., jednak elementy nie odpowiadają elementom kosztorysowanym – wymieniono 1,25 m³ więźby, wykonano wymiany elementów konstrukcyjnych dachu w zakresie krokwi o dł. 4 m – 7 szt., jednak elementy nie odpowiadają elementom kosztorysowanym – wymieniono 1,25 m³ więźby, wykonano prostowanie dachu przez lewarowanie oficyny prawej, nie uzupełniono obróbek blacharskich z blachy o szer. ponad 25 cm w ilości 12,1 m², przemurowano 1, 4 m² ścianek z cegły o grubości 1 cegły, nabito deski o gr.32 mm wzmacniające krokwie w ilości 3,3 mb, zamiast umówionych 24 mb, wywieziono gruz z terenu budowy w ilości 1,5 m³, zamiast umówionej 3m³. Wartość części niewykonanych robót wynosi razem 37843,77 zł brutto.

Wartość robót wykonanych dodatkowo, ponad umówiony zakres (wykonanie wjazdu kominiarskiego w ilości 2 sztuk, zamiast umówionej 1 sztuki, wykonanie obróbek blacharskich w ilości 97,8 m²., zamiast umówionych 58,8 m² oraz wykonanie wymiany elementów konstrukcyjnych dachu tj. słupy, belki podwalinowe, zastrzał, krokwie) wynosi łącznie 6164,09zł.

Różnica wartości prac niewykonanych między wykonanymi wynosi 31.679,68 zł brutto.

Sąd Okręgowy ustalił, że roboty objęte umową z dnia 16 listopada 2010 r. zostały wykonane zgodnie z obowiązującymi zasadami sztuki budowlanej, za wyjątkiem niżej wymienionych. Gąsiory nie posiadają trójnika na łączeniu kalenicy oficyny prawej i jej skrzydła oraz w części kalenicy frontowej zostały nieprawidłowo ułożone - w dwóch kierunkach na kalenicy. Naprawa tych elementów wymaga rozebrania 3 mb gąsiorów i ich odwrócenia, wykonania łąty kalenicowej

w miejscu fragmentu dachu pokrytego papą w celu wyrównania linii montażu gąsiorów by uniknąć podcięcia ostatniego gąsiora oraz zamontowania trójnika ceramicznego w miejscu łączenia kalenic. Obróbki blacharskie kominów wykonano nieprawidłowo, w celu ich naprawy należy wykonać obróbkę zamykającą. Kosz dachowy od strony podwórza wykonano nieprawidłowo, w celu jego naprawy należy wykonać kosz obniżony, a mocowanie blach wykonać za pomocą klamer i dodatkowych pasów usztywniających lub ekwiwalentnie należy wykonać kosz miękki z dachówki. Haki rynnowe zamontowane w zbyt dużym rozstawie, należy uzupełnić haki po jednym w każdej przestrzeni między już zamocowanymi. Wykonana impregnacja konstrukcyjnych elementów więźby dachowej jest niestaranna, wymaga dodatkowej impregnacji. Wartość prac naprawczych zmierzających do usunięcia wad wynosi 446704zł brutto.

W 2014 roku ujawniła się nieszczelność dachu. Pozwany nie uznał odpowiedzialności za stwierdzone podczas oględzin nieprawidłowości, podając, że uszkodzone miejsca nie były objęte przedmiotem umowy z 16 listopada 2010r. Pismem z 4 stycznia 2016r. powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 181673zł tytułem odszkodowania za niewykonanie i nienależyte wykonanie umowy z 16 listopada 2010r. w terminie do 15 stycznia 2016r.

Sąd powyższe ustalenia faktyczne poczynił w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, zeznania wskazanych w uzasadnieniu świadków i przesłuchanie pozwanego, a także opinię biegłego W. Ż., która w rozpoznawanej sprawie miała znaczenie zasadnicze i została uznana za fachową, w pełni miarodajną.

W tym stanie rzeczy Sąd pierwszej instancji przyjął, że roszczenie powódki zasługiwało na uwzględnienie w części.

Ocenił, że (...) sp. z o.o. w B. występowała przy zawarciu z pozwanym w imieniu i na rzecz powódki umowy z 16 listopada 2010r. w sposób uprawniony, w oparciu o uchwały właścicieli z 25 lutego 2003r., zgodnie z art. 18 ustawy o własności lokali oraz uchwałę nr (...) z 25 marca 2010r. w sprawie zatwierdzenia planu gospodarczego na rok 2010, obejmującą remont dachu od strony frontowej budynku oraz częściowo prawej oficyny i nadającą (...) sp. z o.o. uprawnienie do wykonania uchwały. Uznał, że (...) sp. z o.o. powierzono z dniem 1 kwietnia 2003r. zarząd nieruchomością wspólną oraz udzielono Spółce pełnomocnictw do reprezentowania i działania w imieniu wspólnoty, jednocześnie umowę o wykonanie remontu dachu z dnia 16 listopada 2010r. podpisali dwaj członkowie zarządu (...) sp. z o.o., w następstwie podjętej przez właścicieli lokali (...) uchwały nr (...), co czyni zadość przepisom ustawy o własności lokali i skutkuje uznaniem ważności spornej umowy.

Roszczenie powódki rozpatrzono pod kątem odpowiedzialności odszkodowawczej kontraktowej, kwalifikując umowę stron jako umowę o remont budynków, do której na podstawie art. 658 kc stosuje się odpowiednio przepisy normujące umowę o roboty budowlane, to jest art. 647 i następnne kc, zaznaczając, że do umowy o roboty budowlane, w związku z art. 656 kc. stosuje się przepisy umowy o dzieło, ale wyłącznie w zakresie wskazanym w art. 656 kc. Zarzut przedawnienia uznano za nieskuteczny, bowiem roszczenia z umowy o roboty budowlane nie przedawniają się z upływem dwuletniego terminu z art. 646 kc, lecz podlegają przedawnieniu na ogólnych zasadach, które wynikają z art. 118 kc. 10 letni termin przedawnienia roszczenia należy przy tym zdaniem Sądu pierwszej instancji liczyć od dnia skutecznego protokolarnego odbioru prac w dniu 30 marca 2011 r., zaś pozew został wniesiony dnia 7 marca 2016 r.

W ustalonym stanie faktycznym stwierdził Sąd Okręgowy, iż pozwany jest obowiązany do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania na zasadzie art. 471 kc. a zakres odszkodowania wyznacza art. 361 kc.

Sąd wskazał, iż za przyjęciem, że pozwany swoje zobowiązanie wykonał niewłaściwie, przemawia opinia biegłego, który wskazał, że będące przedmiotem łączącej strony umowy prace zostały wykonane wadliwie i niestarannie, wskutek czego zaistniała konieczność wykonania prac naprawczych jak zwrotu części wynagrodzenia za roboty niewykonane. Na tym polega wyrządzona powódce szkoda. Wynika stąd oczywisty związek przyczynowy między nieprawidłowym wykonaniem przez pozwaną zobowiązania, a szkodą, jakiej doznała powódka. Oczywiście rozmiar szkody, jakiej doznała powódka, nie jest tożsamy z całkowitym kosztem remontu wykonanego przez pozwanego, a tak zdaje się wyliczyła dochodzoną kwotę powódka. Zgodnie z wnioskami biegłego różnica wartości prac niewykonanych między wykonanymi dodatkowo wynosi 37843,77zł brutto. Jednakże pozwany wykonał także inne prace, nie objęte umową, zrealizowane ponad umówiony zakres, o wartości 6164,09zł, o którą należało pomniejszyć wartość odszkodowania,

uzyskując sumę 31679,68zł. Zdaniem Sądu ta kwota stanowi wartość należnego stronie powodowej odszkodowania. Nadto na odszkodowanie należne powodce składa się także wartość prac naprawczych zmierzających do usunięcia wad wykonawczych, stwierdzonych przez biegłego w zakresie elementów takich jak gąsior, obróbki blacharskie kominów, kosz dachowy od strony podwórza, haki rynnowe, impregnacja konstrukcyjnych elementów więźby dachowej, które to zdaniem biegłego nie zostały wykonane przez pozwanego zgodnie ze sztuką budowlaną, a ich naprawa łącznie wyniesie kwotę równą 4467,04zł brutto. W ocenie Sądu Okręgowego powodka wykazała fakt częściowo niewykonanego i częściowo nienależytego wykonania umowy przez pozwanego, rodzaj i wysokość doznanej szkody oraz istnienie związku przyczynowego pomiędzy nienależytym wykonaniem umowy a szkodą. Uznano przy tym, że przesłanka odpowiedzialności pozwanego jako bezpodstawnie wzbogaconego nie znajduje uzasadnienia w okolicznościach sprawy.

W związku z powyższym, tytułem odszkodowania w oparciu o art. 471 kc, zasądzono od pozwanego na rzecz powodki kwotę 36146,72zł, stanowiącą sumę kwot: 31679,68zł brutto oraz 4467,04zł brutto. O odsetkach orzeczono zgodnie z art. 481 kc w zw. z art. 455 kc, zasądzając je od dnia następnego po upływie terminu wyznaczonego w wezwaniu do zapłaty. Roszczenie dalej idące oddalono.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na mocy art. 100 k.p.c., dokonując stosunkowego ich rozdzielenia, mając na uwadze, iż powodka utrzymała się w swoim żądaniu w 47,60%.

Apelację od tego wyroku złożyła powodka, w zakresie rozstrzygnięć zawartych w punkcie 2. odnośnie oddalenia powództwa co do kwoty 6164,09zł, domagając się jego zmiany i zasądzenia od pozwanego na jej rzecz 42310,81zł z odsetkami za okres tożsamy z uwzględnionym co do zasądzonej dotychczas sumy oraz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Skarżąca, nie kwestionując ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd pierwszej instancji, zarzucała naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez błędne przyjęcie, iż wysokość szkody spowodowanej przez pozwanego w wyniku nienależytego wykonanych przez niego prac dodatkowych, nie ujętych w umowie, podlega redukcji bez stosownego oświadczenia pozwanego. Podnosiła apelująca, iż niesłusznie uznano, że należy pomniejszyć odszkodowanie należące się powodce z tytułu nienależytego wykonanej umowy, o należność w wysokości 6164,09zł za dodatkowe prace, której pozwany dotychczas nie otrzymał i której się nie domagał. Zdaniem powodki nie było podstaw do kompensaty doznanej przez powodki szkody z roszczeniem pozwanego o zapłatę za prace dodatkowe.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji powodki i zwrot kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powodki musiała odnieść skutek.

Stan faktyczny, ustalony przez Sąd pierwszej instancji wszechstronnie, szeroko, w oparciu o materiał dowodowy zaoferowany przez obie strony, nie był kwestionowany przez apelującą, a prawidłowość stwierdzeń co do stanu faktycznego nie budziła wątpliwości Sądu Odwoławczego. Z tych przyczyn ustalenia te przyjął za własne, bez konieczności ponownego przywoływania.

Na aprobatę zasługiwały również rozważania prawne Sądu Okręgowego, jednakże jedynie w zakresie prowadzącym do uwzględnienia powództwa co do zasady oraz częściowo – wysokości. Nie sposób przyjąć bowiem za Sądem pierwszej instancji, iż dochodzone odszkodowanie, którego wysokość została ustalona bezsprzecznie prawidłowo w oparciu o wnioski wynikające z opinii biegłego, winno zostać obniżone o inne świadczenia wynikające z roszczeń nie zgłoszonych do rozpoznania w niniejszym procesie. Pozwany nie dochodził wynagrodzenia za prace dodatkowe, nie objęte umową stron, a kwestia prawidłowości ich wykonania oraz należności z tego tytułu pozostawała poza sferą badania Sądu w niniejszej sprawie, z uwagi na przedmiot postępowania wyznaczony treścią pozwu.

Strona pozwana w toku procesu nie zgłosiła zarzutu potrącenia wymagalnych należności wobec powódki, ani też powództwa wzajemnego.

W istocie zatem, jak słusznie wskazano to w apelacji, nie było podstaw do dokonania obniżenia należności powódki, dochodzonej w tym procesie sądowym. Wprawdzie strona powodowa w środku zaskarżenia nie sprecyzowała, jaki konkretnie przepis prawa materialnego został jej zdaniem naruszony przy wyrokowaniu, jednakże Sąd drugiej instancji, stosownie do regulacji art. 378 § 1 kpc, z urzędu bierze pod uwagę naruszenie przepisów prawa materialnego (zob.: wyrok Sądu Najwyższego z 12 kwietnia 2018 r., II CSK 355/17, LEX nr 2490617).

Obniżenie o kwotę 6164,09zł odszkodowania należnego powódce, w ustalonym stanie rzeczy, nie znajdowało podstaw w prawidłowo przywołanej i także zastosowanej w pozostałym zakresie przez Sąd pierwszej instancji regulacji art. 471 kc w zw. z art. 361 kc § 1 i 2, statuujące zasadę pełnej rekompensaty szkody poprzez odszkodowanie. Dokonana bowiem operacja matematyczna odjęcia wartości prac dodatkowych, wykonanych poza rozpatrywaną w niniejszej sprawie umową łączącą strony, od wartości kosztów naprawy skutków nienależycie wykonanych prac oraz kosztów przeprowadzenia niewykonanych wcale prac przewidzianych umową, winna znajdować należyte oparcie w regulacjach prawa materialnego, a także w stosownych przepisach proceduralnych, pozwalających na objęcie badaniem i rozstrzygnięciem skutecznie zgłoszonych żądań. Takiego oparcia w niniejszej sprawie Sąd Apelacyjny nie dopatrywał się i stąd apelacja powódki musiała odnieść skutek w postaci wnioskowanej przez apelującą zmiany zaskarżonego orzeczenia Sądu Okręgowego.

W świetle niekwestionowanych ustaleń faktycznych, zgodnie z treścią opinii biegłego W. Ż., należne powódce odszkodowanie winno wynosić zatem 42310,81zł, na podstawie wyżej powołanych norm. Odsetki ustawowe za opóźnienie od tejże sumy zasądzono w oparciu o art. 481 § 1 i 2 kc w zw. z art. 455 kc, począwszy od dnia następującego po dacie wskazanej w wezwaniu do zapłaty skierowanym do pozwanego.

Konsekwencją powyższego reformatoryjnego rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego, dotyczącego meritum orzeczenia Sądu pierwszej instancji, była także konieczność ingerencji w wyrzeczenie o kosztach postępowania przed tym Sądem. Ostatecznie bowiem powódka wygrała proces w 56%, zatem w sytuacji poniesienia dotychczas kosztów procesu w wysokości 11700zł, przy ich globalnej sumie 18618,15zł, należał się jej z tego tytułu zwrot od pozwanego w wysokości 3508,02zł, na zasadzie art. 100 zd. 1 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc, na zasadzie stosunkowego rozdzielenia kosztów. Bez zmiany przy tym pozostawało rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 4. zaskarżonego wyroku, dotyczące wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa, zważywszy, że pozwany przegrał proces w 44%.

Z tych przyczyn zmieniono zaskarżony wyrok w zakresie punktów 1. i 3. w oznaczonym wyżej zakresie, na zasadzie art. 386 § 1 kpc.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono stosownie do zasady odpowiedzialności za wynik sporu po myśli art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 99 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc, zważywszy, że apelacja powódki została uwzględniona w całości. Na koszty zasądzone od przegrywającego pozwanego składało się wynagrodzenie pełnomocnika powódki, będącego radcą prawnym, w wysokości 1350zł obliczone stosownie do § 2 pkt 4 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz opłata od apelacji w kwocie 310zł.

SSO del. Lucyna Morys-Magiera SSA Piotr Wójtowicz SSA Joanna Naczyńska